

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

PLAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —

TELEFON 226.

Abonament anual 860 lei.

Fastu strelăţate 800 lei.

Scanturi, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Interesele regionale şi politica naţională

de Dr. Victor Jinga.

I.

Din când în când, prin mijlocirea presei, se impun atenţiei opiniei publice anumite probleme cari interesează în mod special pe una sau pe alta din provinciile ţării. S'a generalizat răul obicei de a califica ori-ce revendicare specifică unei regiuni cu expresiunea de regionalism în înţelesul ei pejorativ. Dacă cutare fruntaş al vieţii publice basarabene, bucovinene sau ardelen constată trista experienţă făcută cu anumiţi funcţionari veniţi sau trimişi din Vechiul Regat, dacă stăruieşte ca anumite nevoi ale provinciei lor să fie satisfăcute, o parte din presa şi din opinia publică se grăbeşte a-l arăta tuturor ca pe un element păgubitor unităţii naţionale, aruncându-i epitetul de regionalist şi bănuiala că are slăbiciuni şi dorinţi pentru fostele regimuri.

Fără îndoială că acest calificativ adresat unui Român, fruntaş al vieţii publice, al culturii, al ştiinţei sau al vieţii economice a unei provincii de curând alipite, dovedeşte lipsa de discernământ a situaţiilor, superficială şi mai cu seamă tendenţioasă apreciere a stărilor şi oamenilor altor ţinuturi, cari dacă alcătuiesc o parte din ţara întregită, nu pot, prin firea lucrurilor, să prezinte omogenitate de resurse, de posibilităţi de dezvoltare, de orientări culturale şi economice. Nu ne scapă din vedere şi aprecierile cu substrat politicianist şi recunoaştem că acestea au preponderat.

Trecută epoca de bruscare a sentimentelor reciproce, trecută întrecerea spre înfăţetate a unor împotriva altora întru atribuirea şi dominarea evenimenţilor politice şi sociale ale timpului excepţional prin care trecem, vor apărea mai evidente şi se vor impune mai stăruitor atenţiei şi studiului nostru problemele reale economice, sociale, culturale, etnice, de sănătate publică şi morală ale diferitelor părţi ale ţării. Şi acele părţi nu vor avea ca hotare fostele graniţe politice ale regiunilor hibride cari au rupt arbitrar pământul aceleiaş ţări şi oamenii aceleiaş neam.

Nu vedem de ce problemele etnice, silvice, economice, culturale şi în general toate problemele cari condiţionează progresul, ar despărţi Maramureşul de Bucovina, Oltenia de Banat, regiunea muntoasă şi deluroasă a Transilvaniei de cea identică a Moldovei şi Munteniei? Nu folosesc deopotrivă porturile Galaţi şi Brăila traficului mărfurilor sudului Basarabiei, Moldovei şi Răsăritului Munteniei? Propăşirea portului Constanţa nu interesează deopotrivă regiunea petroliferă a Prahovei, Dâmboviţei şi Buzăului ca şi regiunea agricolă a Bărăganului şi Dobrogei?

Că nevoilor unor părţi din ţară li-se vor da precădere, — da, că altele vor fi fără motiv amânate, — fără îndoială. Politica generală a avut totdeauna consideraţiuni speciale pentru anumite regiuni; echilibristica politică a întreţinut totdeauna şi în multe ţări, zone de specială avantajare şi neglijare. Şi aci intervine rolul însemnat al persoanelor reprezentative ale regiunilor de interese şi tendinţe omogene; ei trebuie să susţină, să apere, să revendice, să promoveze, drepturile şi bunăstarea materială şi morală a regiunii. Să aducem câteva exemple de aiurea.

Italia are astăzi o problemă însemnată de rezolvat, aceea a sudului propriietăţii mari, analfabetismului, a sudului înapoiat faţă de nordul propriietăţii mici, cult, industrial, comercial, propăşit în agricultură, mijloace

de comunicaţie, industria edilă etc.

Oamenii politici ai Siciliei, Calabriei, Basilicatei, Campaniei, Apuliei şi Sardiniei, se ridică în fiecare legislatură contra nedreptăţii ce se face sudului prin repartizarea neproporţională a cheltuelilor publice. Soartea guvernelor e hotărâtă în mare parte şi de felul cum înţeleg şi pot să rezolve anumite din multiplele probleme ale sudului.

Creditul de un miliard de lire votat de guvernul fascist Sardiniei, acum doi ani, pe o perioadă de zece ani, a fost marele gest de egală sollicitudine a guvernului din Roma pentru toate părţile regatului; şi sprijinul politic al sudului este piatra unghiulară a regimului fascist. — Problemele sudului rămân încă sarcină covârşitoare în politica culturală, economică şi socială a Italiei, despărţind regatul în două, Nordul şi centrul propăşit, faţă de Sudul şi insulele mai înapoiate, în afară de caracteristicile inerente deosebirei de climat şi de temperament.

Amânarea soluţionării chestiei optanţilor

Din Geneva se anunţă: În şedinţa de Luni dimineaţă, contele Appony luând cel dintâi cuvântul, a declarat că Ungaris refuză raportul Comitetului de trei şi a precizat că ceea ce cere pentru optanţii unguri nu e egalitatea de regim cu românii, eşa cum recomandă raportul, ci un tratament mai favorabil.

Apoi a luat cuvântul d. Chamberlain, care a făcut un vehement rechizitoriu împotriva Ungariei.

În şedinţa de după amiază, contele Appony a căutat să justifice atitudinea sa, spunând că a propus trimiterea litigiului la Curtea de Justiţie dela Haga şi că regretă că spiritul său de conciliaţiune nu e apreciat de reprezentantul Marelui Britanii. Ungaria este gata să intre în tratative cu România, dar numai dacă guvernul român acceptă principiul ca ungurii să fie trataţi mai bine.

Dl. Stresseman, în numele Germaniei, a declarat că este de acord cu partea juridică a raportului comitetului de trei, dar în privinţa părţii finale, Consiliul ar trebui să se pronunţe numai după ce se va fi dat Ungariei timpul necesar pentru a răspunde propunerilor Consiliului.

Preşedintele Consiliului, d. Villoges a propus atunci ca să se voteze raportul Comitetului de trei în întregime, până la concluzia prin care se recomandă Ungariei şi României să se conformeze celor trei reguli de drept cuprinse în raport.

Contele Appony a declarat din nou că va vota contra unei asemenea soluţii.

D. Scialoja, delegatul Italiei, a încercat să modifice formularea raportului, precizând că

cele două state nu sunt obligate să se conformeze acestor reguli, dar să le ia în considerare.

La această propunere s'a opus d. Titulescu, susţinut de d. Chamberlain, şi raportul a rămas în forma sa iniţială.

D. Titulescu a luat apoi cu vântul şi a ţinut un impresionant discurs pentru a dovedi ce se ascunde sub formulele generale ale contelui Appony.

Consiliul a votat apoi în unanimitate raportul prin care s'a stabilit cele trei reguli după cari trebuie judecate lichidările, şi a invitat Ungaria să răspundă în sesiunea din Decembrie, dacă acceptă raportul.

Declaraţiunile d-lui Titulescu făcute ziariştilor.

După adoptarea raportului comitetului de trei, care dă dreptate tezei României în chestiunea optanţilor unguri, d-l Titulescu a primit pe reprezentanţii presei internaţionale, şi într-o amănunţită expunere, a făcut celor 200 ziarişti veniţi să-l asculte, întregul istoric al reformei agrare, al chestiunii optanţilor şi al tribunalelor arbitrale mixte.

D-l Titulescu a declarat dela început, că atitudinea României în faţa consiliului nu înseamnă nici decum ostilitate faţă de Ungaria, cu care doreşte să întreţină relaţiunile cele mai amicale. D-l Titulescu e convins, că odată această chestiune înlăturată, cele două ţări vecine vor găsi terenul comun pentru o înţelegere, care va aduce deslinderea dorită.

Chestiunea optanţilor e în aparenţă neînsemnată, a spus d-l Titulescu. În realitate însă, optanţii unguri sunt o avangardă, care dacă ar obţine satisfacerea pretenţiilor, făcând o spărtură

în reforma agrară, ar trage după sine pe toţi optanţii proprietari străini, provocând astfel o mişcare uriaşă, care ar compromite cu totul această măsură socială, concepută acum 13 ani, votată acum zece ani şi aplicată de multă vreme.

Până acum, s'ar fi putut crede, că chestiunea optanţilor constituie o spoliaţiune a câtorva unguri din partea guvernului român. Contele Appony a clarificat astăzi situaţia, cerând pentru optanţii unguri un tratament de preferinţă.

D-l Titulescu a arătat, apoi, cum prin discuţiuni academice se urmăreşte sabotarea unei măsuri sociale, care a salvat

pacea în răsăritul Europei. Această sabotare, dacă ar reuşi, ar avea ca efect turburarea ordinii sociale în România.

„Deciziunea de astăzi, — a încheiat d-l Titulescu, — îmi dă satisfacţie. Am eşit învingător, pentru că interpretarea decisă de consiliu corespunde cu interpretarea pe care noi am susţinut-o totdeauna. Noi ne supunem deciziei consiliului, şi dacă alţii nu o acceptă, domniile voastre veţi judeca cum stau lucrurile.”

Expozeul d-lui Titulescu a fost primit cu mulţumiri de reprezentanţii presei mondiale, care l-au aclamat călduros.

Să se revizuiască improprietărea în „Valşaguri”.

În vară anului 1925 am scris în „Gazeta Transilvaniei” câteva articole despre felul cum s'a făcut improprietărea în cele 1290 jugăre pământ arabil numit Valşaguri, de pe teritoriul comunei Hărman. Au fost improprietări în Valşaguri numai ţărani unguri, cari erau proprietari a multe jugăre şi avocatul lor din Satulung Papp Endre, care s'a scoliit demn de aceasta pentru truda depusă pentru ca acest pământ să rămână naţionalilor lui. De bună seamă că nu i-a fost numai aceasta răsplata.

Nu reiau în amănunte chestiunea. Destul să repet că comisiunea de ocol şi judeţeană de expropriere a îndepărtat sistematic dela improprietărea pe Românii săceleni şi hărmaneni. Comisiunile n-au ştiut, sau n-au vrut să fină seamă, de situaţia reală respectivă: Românii săceleni sunt aproape absolut lipsiţi de pământ. Au avut acum câteva zeci de ani, dar politica un-

gurească de eliminare a Românilor şi averii lor i-a silit să-l vândă şi mare parte din ei să plece din sate. S'a spus că Valşagurile au fost folosite în embatic şi după — dacă nu mă'nşel — art. 7 din legea agrară, trebuiesc improprietări pe ele acei ce-l foloseau. Cei cari formau comisiunile, informaţi mincinos şi de ipocrişii, doi, cari şi-au arogat atribuţia de reprezentanţi ai Românilor săceleni, nu s-au interesat de originea acestui preţiuş drept embalcar, de scopul urmărit de Unguri cu această dare în folosinţă numai Ungurilor şi au dat sentinţa.

S'a furat, cu acest prilej, dreptul la baza de existenţă a câtorva sute de Români săceleni şi hărmaneni. Această nelegiuire nu trebuie să rămână aşa cum s'a hotărât. Affirm cu tărie, că s-au petrecut şi lucruri necurate. Altfel nu i-se poate găsi lămurire acestei nedreptăţi.

În ţara întreagă pare a fi început să se afirme necesitatea unei premeniri. Prilejul revizuirii neomeniei de mai sus e bun. Şi pe această cale şi pe altele să cerem tare şi respicat:

Improprietărea în Valşaguri să se revizuiască. Să se stabilească răspunderile în această chestiune. Dr. V. J.

Scrisori din Franţa.

Trei zile în Reims şi împrejurimi

Un oraş distrus aproape literalmente (de război, azi în plină refacere.

de Dr. Valeriu Stinghe.

O întâmplare, profitabilă pentru unii, penibilă pentru alţii, m'a pus în ziua de 28 August pe drumul, devenit istoric în timpul marelui război, ce duce spre dealtătea ori celebra cetate Reims. Un bogătaş neamţ în voiaj prin Franţa, abătându-se şi pela Reims, fu apucat aici de o boală foarte complicată, pentru a cărei limpezire fiind nevoie de consultarea mai multor medici, fu invitat şi profesorul meu. Cum însă Neamţul nu vorbea decât prea puţin franceşte, profesorul îmi solicită cunoştinţele mele de limbă germană şi'n felul acesta iată-mă ca interpret în grupul celor cari

vor profita de pe urma întâmplării de mai sus.

Urcaşi într'un tren rapid, după-ce parcuregem într'o goană nebună cei 130 km., cari despart Paris de Reims, traversând câmpii mult asemănătoare alor noastre din Ardeal, la a doua haltă a trenului ne pomenim în gara Reims.

Dat fiind rolul important ce-l joacă în viaţa statului francez, precum şi episoadele pline de glorie ale căror teatru în timpul războiului a fost şi prin cari acest oraş şi-a asigurat o celebritate vecinică, mi-am dat seama încă dela început, că tot timpul liber al scurtei mele con-

vieuirii cu bravii Remseni va trebui să-l întrebuițez pentru a cunoaște Reimsul în tot ce are el mai caracteristic.

Cartiere reînviat.

Față de icoana lugubră ce păstrasem în imaginație despre Reims depe urma celor ce celisem în timpul războiului ca legionari în Italia, realitatea, care mă întâmpină decum cobor din tren pe peronul gării, constituie pentru mine o prea plăcută decepție. În locul gării prefăcută în ruine în timpul războiului, azi te primește alta, falnică și modernă, care nu mai tradează prin nimica infirmitățile ei mutilante de acum nouă ani.

Ieșind din gară Reimsul primește pe vizitator cu surâsul promenațiilor ei verzi și a parcului înflorit cu statua lui Colbert, distruse în timpul războiului, azi pe deplin restaurate.

Apuci pe „Boulevard de la République” și pe opești câteva clipe în animata piață „Dronet-d'Erlon”, al cărui centru îl marchează foarte interesanta fântână „Fontaine Subé”, ornată de patru statui — mutilate de război — figurând cele patru cursuri ale principalelor râuri din regiune: Marna, Vesle, Suippe și Aisne.

Privești în dreapta, privești în stânga și sub impresiile dezolante cu cari ai rămas de pe urma celorlalte și auzite despre acest oraș, te întrebă uluit: unde sunt ruinele? unde-i mult trâmbitatul prădăd din Reims? când nimic din toate acestea nu și-se înfățișează dinaintea ochilor. Un spirit mai scrutător însă își va risipi cu ușurință nedumeririle, atrăgându-și atenția că impozantele și cochetele clădiri cari încadrează străzile largi, drepte și îngrijite de azi, precum și parcurile și promenadele sunt efectul străduințelor și spiritului francez de organizare de după război.

Incep ruinele.

Dar iată că pătrunzând mai adânc în inima orașului găsim confirmarea, în parte, a aspectului orașului Reims creat de imaginația mea acum 9—10 ani.

În strada Saint-Jaques, care prelungește piața Dronet-d'Erlon, e bătrâna biserică Saint-Jaques, foarte avariata de bombardamentele

artileriei germane și din care azi doar naia mai poate servi pentru cult, restul fiind ruine.

Înaintând cu halte tot mai dese, pentru a rămânea gânditori și plini de evlavie, ca'n fața unor morminte sfinte, la ruinele înverzite al căror număr crește din ce în ce, semn că ne găsim în apropierea vreunei clădiri, care a servit ca punct de reper al artileriei dușmane, ne apropiem de ceea-ce cea mai mare parte a vizitatorilor ar dori să vadă mai întâi, de catedrală.

Trecem pe lângă Museu, Biblioteca municipală, Teatrul, Palatul de Justiție etc., ale căror ruine de azi pot servi totuși ca mărturie a trecutului unor edificii grandioase și de un stil arhitectonic, care ar face cinste oricărei capitale din Europa. Toate acestea împrejmuesc o piață numită „Place Royale”, în mijlocul căreia se înalță și azi intacta statuie de bronz a lui Ludovic al XV.

Catedrala, martira.

Traversez o strada și deodată mă pomenesc într-o piață dominată de un colos: e majestoașa catedrală, martira din timpul războiului, punctul de reper al artileriei germane amintit mai sus.

Catedrala Notre-Dame în afară de marile amintiri naționale franceze pe cari le evocă, încoronarea regilor și apogeul misiunii Jeanei d'Arc, este una dintre cele mai strălucite concepții de artă ogivală. Incepută în anul 1211, ea a fost edificată aproape în întregime, cu excepția turnurilor, în cursul secolului al XIII, de unde perfectă sa unitate de stil, care nu se găsește în același grad la nici o altă catedrală asemănătoare ei. Sublima ei fațadă, armonioasă și impozantă totodată, este de o frumusețe incomparabilă.

În decursul întregului război obuzele de calibrul mare s'au abătut asupra ei la intervale, găurindu-i bolțile, arzându-i acoperișul, sfărâmându-i statuile și vitraiurile, reducând-o într-o stare de nerecunoscut. Se zice că ar fi primit aproximativ respectabilul număr de 302 obuze.

Astăzi catedrala, a cărei fizionomie grossomodo s'a menținut

este în plină restaurare. De curând s'a terminat prima parte a reparațiilor și s'a reluat serviciul divin de către cardinalul Luçon, dându-se acestui prilej, caracterul unei adevărate serbări naționale, la care au participat și câțiva miniștri.

Cele două pierderi însă într'adevăr ireparabile sunt cele ale statuelor și vitraiurilor.

Un dar generos al lui Rockefeller va permite însă refacerea pe deplin a catedralei, așa că puțin câte puțin își va putea recâștiga fizionomia ei tradițională.

Iarăși ruine.

Din ciclul clădirilor publice devastate de bombardament mai amintesc primăria orașului, ale cărei ziduri golașe de azi vorbesc totuși de un trecut care onorează memoria celor prin a căror vrednicie s'a clădit și frumoasa de odinioară biserică Saint-Remi, care e și mai mutilată decât catedrala.

Printre ruinele posomorâte, presărate, pe ici pe colo, se răsfață însă voioase și atrăgătoare grupuri de case noi cu 3—5 etaje și magazine elegante cari ar putea rivaliza cu multe din Paris, ridicate pe locul ruinelor cari până mai ieri alaltăieri complectau tabloul tragic pe care-l oferă cele de azi.

Situația economică dinaintea războiului*.

Orașul Reims cu cei 120,000 locuitori, cu situația lui geografică, activitatea și spiritul de inițiativă al locuitorilor a fost un centru industrial și comercial de primul rang. Cultura viței de vie și comerțul vinurilor din Champagne au fost încă din evul mediu o sursă de bogății considerabile. Industria țesăturilor de lână și mai veche, din sec. al XIII, făcea din Reims unul din târgurile internaționale cele mai frecventate din lumea întreagă.

Paralel cu această dezvoltare mare luasă a industriei și anexele vinurilor din Champagne: fabricarea sticlelor, a dopurilor, a lăzilor și coșurilor de export, a mașinilor pentru fabricarea vinurilor și produselor

* Datele relative la situația economică le-am obținut grație amabilității d-lui Emil Charbonneau, președintele Camerei de comerț din Reims.

chimice pentru prelucrarea vitelor de vie. În legătură cu industria textilă luasă mare a vânt fabricile de scărmanătoare de lână, săunerile cari întrebuințau apele în cari se spăla lână. Apoi topitoarele de aramă, de fer, atelierele de construcții de automobile, berăriile, fabricile de pesneji și'n fine marile stabilimente de alimentație, ale căror succursale se numărau cu sutele în 10—12 departamente, așa că ajunseser la un moment dat să dețină monopolul alimentației în toată regiunea de Nord-Est.

Situația economică imediat după război.

Toate aceste bogății industriale elaborate rând pe rând dealungul secolelor: uzine, instrumente, stocuri de marfă etc. au fost distruse, arse în decursul celor patru ani de bombardament aproape continuu.

Părăsit de locuitori, despoiat de bogății și redus la ruine, Reims, în halul în care se găsea în ziua încheerii păcii, nu mai oferea nici cea mai ștearsă speranță de revenire la starea lui înfloritoare dinaintea de războiu. — Va urma.

Din public.

În jurul unei anchete.

Brașov, la 19 Sept. 1927.

Domnule Director,

Privitor la articolul lui G. A. Mincu apărut în Nr. 95 din 1927 al apreciatului d-voastră ziar, vă rog să dați loc următoarei declarațiuni:

Ceea-ce scrie d-l Mincu privitor la persoana mea în legătură cu „Campania de distrugere”, este o minciună patentă.

În ce privește procesul amintit declar atât: Fiecărui jurist, care îndrăznește să prezinte de câștigat un proces în curs, ar trebui să-i se ia diploma. Dacă această teză ar fi valabilă, d-l Mincu ar trebui să șteargă din multe titluri pe cari le deține, pe cel de avocat.

Cu mare mulțumită

Armin Vajda.

P.îmim următoarele:

Brașov 19 Septembrie 1927.

Onor. „Gazeta Transilvaniei”
Loco.

Mult stimat d-le Director,

În Onor. dv. ziar No. 95 din 18 I. crt. un individ pripășit pe aici acum 6 ani, cu numele G. A. Mincu și căruia îi place să se intitululeze; fost director al succursalei Băncii Generale a Țării Românești, fost director al depozitului de faină al Moare Teleorman, actualmente membru în Consiliul de administrație și Jurist Consult al societăților

Oia și Zabola și director general al societății Oituz, vicepreședinte al Camerei de comerț, adaug eu: viitor membru în comisia interimară a orașului Brașov, viitor Primar și deputat al acestui oraș, și dacă se va adevăra, cele ce mi-a spus acum 6 ani că este destinat (de cine nu știu) pentru posturi mai înalte, nu e de mirare, dacă își va pune pe cartea de vizită și titlul de viitor ministru?—își permite să însinueze și la adresa mea o mică calomnie și anume, că eu sunt initiatorul campaniei de distrugere, pe care a pornit o contra lui, foștii lui colaboratori; d-nii D. Dafinoiu, Ștefan Corniș, I. Petu și Aurel Ștefanovici, ba chiar și d-l Armin Vajda, fost procurist al societății Zabola.

Acest individ, după ce însinuează, această calomnie, trece repede peste mine și peste d-l Armin Vajda, declarând fără rușine, că eu am fost mutat din calitatea de procurist, imediat ce a venit el ca director al succursalei Băncii Generale a Țării Românești de aici, după ce servisem această Bancă 23 ani, și după ce eu înfiinșasem și condusesem această succursală un an și după ce primul bilanț încheiat, dăduse un beneficiu de 3 milioane și jumătate de lei. Imediat ce a intrat la Zabola d-l Armin Vajda a pășit-o la fel și situațiunea d-sale

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVÂNIEI”

De-acum zece ani

Amintiri din pribegie

de Valeriu Crișan, preot

— Urmare. —

Viteji între eroi...

Drapelul Reg. 17 infanterie a fost decorat cu ordinul militar „Mihailu Viteazul” cl. III pentru că „în ziua de 11 Iulie 1917 acest eroic regiment a cucerit uvragele germane Nr. 101, 102, 4 și 6 de pe dealul Mărăștilor și a contribuit la luarea poziției de pe Poiana Ințercătoare, capturând o baterie obuziere de 105 mm., 26 prizonieri și un bogat material de războiu. La 12 Iulie a cucerit pozițiile inamice de pe Dealul Mare; la 17 Iulie a ocupat dealul Ciobotaru până la muntele Steriu, iar a doua zi a rezistat cu îndârjire pe dealurile Coasei, fața Schitului și Țifianeii, respingând puternicele atacuri ale inamicului.

În aceeași zi, compania 11 contraatacând la ora 18 (d. a.) la baionetă, a respins pe inamic din valea Lepsei, aruncându-l cu mari pierderi înapoi. Iată câteva fapte de eroism a acestui eroic regiment, care a înscris pagini de glorie în istoria luptelor mărețe dela Mărăști.

În ziua de 25 Nov. st. v. (8 Dec. st. n.) orașul Ierusalim a fost desrobii de armata engleză din mâinile Turcilor păgâni și generalul englez Alenby și-a făcut intrarea sărbătorească în orașul Ierusalim. După sute de ani, abia acum a putut o armată creștină să pue stăpânire pe orașul sfânt, leagănul creștinismului...

Comunicatul oficial Nr. 471 din 27 Nov. 1917 ora 21 dat de pe frontul român spune următoarele: „Am încheiat armistițiul cu dușmanul. În consecință cu începerea dela 26 Noembrie ora 22:30 (10 oare 30 minute seara) ostilitățile vor fi suspendate până la noul ordin.”

Propagandiștii noștri în străinătate.

Gazeta „Ardealul” din Chișinău în nrul 8 din 19 Nov. 1917 pe pagina primă are un desen, care înfățișează scena, când fata Maria Manciulea din Părău, jud. Făgăraș, în toamna anului 1916, conducea armata română prin Olț, trecând soldații Olțul pela Părău. Sub titlul „Roose-

velt despre România” se spune, că profesorul ardelean Vasile Stoica (originar din Avrig), în una din lunile trecute a avut fericirea a vorbi în New-York cu d-l Roosevelt, fost președinte al Americii, care a avut cuvinte de laudă la adresa armatei române. D-l Vasile Stoica e trimis de guvernul român, împreună cu părintele Dr. Vasile Lucaciu și Ioan Moja (din Orăștie) a forma regimente din Ardealeni aflați în America. Aceste regimente voluntari ardeleni vor lupta pe frontul francez. Păr. Moja a scos un sfer de an în America foile sale „Libertatea”, și „Foia Interesantă”, cari apăreau odinioară în Orăștie, iar acum vor apărea în Paris, unde părintele Moja va merge ca preot militar; păr. Lucaciu ca sfinic pe lângă armata română, iar d-l Vasile Stoica va merge ca ofițer. Pe păr. Moja l-am văzut în ziua de 21 Sept. 1916 ca ofițer român în Brașov, l-am mai văzut apoi în Predeal, când ne-am refugiat și mai pe urmă l-am văzut în Huși. Acești propagandiști ne vor face bune servicii în străinătate și prin propaganda lor vor ajuta mult cauzele, pentru care luptă neamul românesc.

Basarabia republică.

Vestea e primită pretutindeni cu o vădită bucurie, căci Basarabia devenind republică, desmembrându-se din colosul imperiului rnsesc, va fi stăpânită

și cârmuită de elementul românesc, care formează majoritatea populației acestei provincii românești. Ca un semn îmbucurător încrețez aici faptul, că în ziua de 21 Nov. 1917 s'a ținut în catedrala din Chișinău prima Liturgie românească, pontificând episcopul rus Gavrilă. Răspunsurile le-a dat corul condus de preotul Berezovsky. Tot în această zi Sfatul Țării, (adunarea deputaților) compus din deputați moldoveni, a ținut ședință în Chișinău, alegând ca președinte pe d-l Ioan Incelej. În 24 Nov. s'a dat în Chișinău, un frumos concert românesc, cu care ocazie deputații moldoveni au avut prilejul să se desfăteze în melodiile dulci și fermecătoare ale cântecelor noastre românești.

În nemorabila ședință din 2 Dec. 1917 ținută la Chișinău, Sfatul Țării a primit aproape cu toate voturile, manifestul prin care Basarabia se declară republică, sub numirea oficială de „Republica Moldovenească” Sfatul Țării în ședința sa din 7 Dec. a ales apoi cel dintâi guvern, sub numele de Directorat. S'a alcătuit astfel: 1. Pantelimon Erhan, președintele directoratului și director de agricultură. 2. Vladimir Cristea director de interne. 3. Ioan Pelivan director de externe. 4. Ștefan Ciobanu dir. al învățământului obștesc. 5. Teodosie Cojocariu dir. de războiu și marină. 6. Nicolae Codreanu dir. al căilor ferate,

poștă și telegraf. 7. Teofil Iancu dir. de finanțe, toți români moldoveni. 8. Boris Grinfeld dir. al controlului. 9. N. Savenko dir. de justiție și culte, iar locul de director al comerțului și industriei încă n'a fost ocupat. O delegație a României, Franței, Angliei și Americii a fost de față la această ședință și anume: colonelul francez Henri, col. român Ghenădescu, d-nii Lucasievici și Balamace, englezul Spit și doi americani. Au vorbit colonelii Henri și Ghenădescu, urând prosperare republicii surorii. În ziua de 8 Dec. 1917 în aplauzele și uralele nesfârșite ale publicului și-a făcut intrarea în Chișinău cavaleria românească, compusă din români basarabeni, având comanda românească. Ei au sosit în două trenuri, având fie-care tren 40 de vagoane. Basarabia se trezește din letargie, Basarabia reînvie la o viață românească!...

— Va urma —

Bibliografie.

Dimitrie I. Goga: Școala ardeleană în Muntenia și Moldova (Biblioteca „Sămănătorul” Arad, Nr. 171. Lei 5).

A apărut în depozit la „Cartea Românească”: Cântecele mele, ed. II-a. Vol. I. și II. reeditate și adăogite de Lucian Costin. Prețul 85 lei.

De vânzare în principalele librării din țară.

este și mai grea, de oare ce acest Jurist Consult a câștigat un proces temerar contra d-sale de Lei 2 milioane! Nu cunosc destul de bine această afacere, însă am auzit că acest proces temerar, este încă în curs de judecată, ceea-ce nu are importanță, întru cât acest individ este sigur de câștig.

Să revin la insinuarea calomnioasă, făcută la adresa mea!

Ca cetitor, și ca un om, care mă cunosc la oameni, am impresia din cele ce ține în ziarul D-v. referitor, la acest individ, că îi place să fie țesălat, căci altcum, nu îmi eșpic întreaga lui altitudine de până acum, și motivul, care îl face să-mi caute și mie cearta și să mă forțeze să-l țesă și eu altătura de d-nii Cornița și Dafinoiu!

Fiind-că vrea, o fac cu plăcere, fiind-că 6 ani, i-am simțit balele veninoase, ce ce le-a aruncat, asupra mea, și asupra cinstei mele! Nu a îndrăsnit, s-o facă pe față ci în umbră.

Nu știu prin ce împrejurări, d-l Ștefan Cornița fost funcționar al sucursalei Băncii Generale a Țării Românești de aici, reproduce, în onor. D-v. ziar, un articol care apăruse încă în 19 Ianuarie 1924 în ziarul din București, „Cuvântul“, și prin care, A. Mincu, era acuzat pur și simplu, că a frustat Statul cu suma de 120.080, falsificând bonuri de desfacerea făinei Moarei Teleorman, aici în Brașov, și în comuna Toplița Română, prin intermediul Societății „OFA“! Aducea dovezi, că această frustare, era opera acestui individ! Că a uzat de scrisori fictive, și de frachte false, pentru a putea face această operație necinstită! Ce face acest individ? În loc, să îl cheme imediat pe d-l Cornița la răspundere pe cale judiciară, vine cu o scrisoare, însoțită de un referat, și o decizie, a Ministerului de Industrie, prin care se constată fraudă și se cere, ca suma frustată să fie înapoiată imediat Ministerului de Finanțe!

Scrisoarea aceasta conținea în loc de justificări, insulte grosolane la adresa d-lui Cornița, ș. a. că, a fost destituit, și că este un santagist, pe care îl asigură, că nici odată nu îl va satisface. Am auzit, că prezentându-se personal cu aceste acte, și la întrebarea D-v., că de ce nu-l acționează în judecată, V-a răspuns, că nu poate să se judece toată viața și că acest răspuns este ultimul, ori căte se vor mai publica în contra lui, pe această chestiune! Și această declarațiune a făcut-o și față de alții!

Mărturisesc sincer, că celind răspunsul lui, am avut impresia, că d-l Cornița are dreptate și că se joacă cu el ca pisica cu soarecele.

Șoarecele (G. Mincu) dând peste pisică (Cornița) s-a speriat așa de grozav, încât în loc să dea fuga în gaura lui, a nimerit în altă gaură, în cursă, care s-a închis imediat! Dacă prin imposibil, va roade vre-o sârmă, și va scapă din cursă, va rămânea cu colții rupți, și cu blana jепelită, și nu e exclus, că la eșire să dea peste altă pisică, care să-l dea gata. D-l Cornița, cetind această scrisoare, vine dela Brăila la Brașov, și publică și el o scrisoare, prin care declară:

Că referatul publicat este făcut în așa fel, ca să-l scape pe G. Mincu de penalități, descrie din nou, întreaga operațiune, declară false scrisorile de care s-a servit pentru obținerea bonurilor de desfacere, și false și frachte! Pune întrebări foarte frumoase și interesante, la care nu a primit nici până azi răspuns? ș. a.

Dacă n-rile scrisorilor din 13 și 23 Aprilie și 5 Mai 1923

sunt adevărate? Dacă e adevărat, că la Brașov, unde era el contabil, s-a liberat bonuri, de desfacerea făinei numai pentru 40.000 kg restul a fost procurat de individ, dela Primăria Toplița? și atunci cum poate să-l acuze pe el de nereguli?

Dacă Dafinoiu, a ridicat, cum declară el cantitatea de 40.000 kg. și dacă e adevărat, că a distribuit-o la Delghiu, Zizinași, Târlungeni și Crasna? și când a depus valoarea acestei făini?

Dacă e adevărat, că această făină, pentru care s-a luat bonuri a fost desfăcută în Brașov. La data confecționării bonurilor iscălită și de acest individ, era împreună cu alte 100.000 kg. în depozit? și că era ascunsă, ca să poată fi vândută mai târziu cu Lei 8—9 și 11 kg.?

Dacă e adevărat, că individul era procuristul și șeful depozitului?

Dacă e adevărat, că fratele lui, P. A. Mincu, a fost îndepărtat din directoria Moarei Teleorman, din cauza acestei fraude?

În definitiv, tot întrebări, bine plasate și la care nu a primit nici un răspuns precis. Inchee numindu-l escroc, și lipsit de ori ce doză de bun simț și îl invită să-l dea în judecată, pentru ca acolo, să-l înfereze!

Era să uit încă o întrebare, care iarăși a rămas fără răspuns ș. a. Întru cât organele Ministerului, care au făcut ancheta și referatul, au constatat din registrele Moarei Teleorman și a Sucursalei, că s'a trimis făină numai de calitatea I, cum a putut această moară să nu știe acest fapt și cum a putut încasa prime, pentru o făină netrimisă? Și dacă moara a debitat sucursala cu Lei 5.75 kgr., iar sucursala a creditat moara cu Lei 5.75 kgr. în buznarul cui a intrat diferența de preț cu care a fost frustată numai populațiunea acestui oraș, în afară de cea a Topliței? Suntem încă în așteptarea răspunsului.

Mai vorbește de altă speculă, cu zahărul contingentat și de un dosar cu Nr. 2279.924. În zadar, căci au rămas și acestea fără răspuns.

Mai publică: 3 scrisori ale lui Dafinoiu, prin care acesta declară, că scrisorile ce-i trimisese înainte, erau diclate și stoarse prin amenințări de acest individ. O scrisoare a sucursalei, pe care o declară falsă. Un proces verbal din care se constată, că Cornița a depus registrele și a denunțat fraudă Ministerului și ca încheiere îi cere acestui individ, să publice scrisoarea lui din 18 Noiembrie 1923, prin care își da demisia din postul de casier al sucursalei și-i comunică, că îl va denunța pentru fraudele făcute cu făina frustând Statul. Nu s'a gândit și nici nu se gândește s'o facă. E prea tare! Sper, că d-l Cornița o are și o va publica!

Se laudă că a destituit pe Cornița, Dafinoiu (după 19 ani de serviciu numai în Bancă) îl numește lichea ordinară, patologic și muritor de foame. (De, dacă nu a putut și el în timp de 19 ani, să facă cum a făcut el în 5 ani milioane). E o dovadă, că individul e om cinstit și Dafinoiu un pungaș. Nu ar fi rău să știm și noi rețeta, cum le-a făcut așa iute și de ce cumpără moși pe numele soției? li e teamă de ceva?

A mai destituit: pe I. Peteu, pe Aurel Ștefanovici și dela sucursala și dela Banca Agricultorilor. Seria acestor destituiri e lungă, 15 funcționari români, i-au simțit efectul în 5 ani, cât a condus sucursala. Nu cred să-l fi ajuns acest record, vre-o altă bancă din Brașov.

Cred, că e bine să dau un mic exemplu de desfițuire operat de acest individ. Domnul

Aurel Căpățină, fiind contabil societății Preotul O. G. Simțion și Dori Bermann fac bilanțul pe 1924, așa cum era în realitate. Individului nu-i convine! D zeu știe din ce motive, îi cere să-l facă cum vrea el (la fel cu Dafinoiu) Dl Căpățină nu vrea! Rezultatul? Desfițuirea, și după plecarea lui, bațjocuirea, că a făcut un bilanț imbecil, ca și el! Era mai tare în facerea bilanțurilor, ca dl Căpățină!

După ce insultă, calomniază, pe 2 coloșe începe publicarea actelor, care crede el, că îl scot din mocirlă, și cari se bat cap în cap, cu declarațiile făcute de el mai înainte! Are însă cea mai mare grijă, să nu răspundă la întrebările precise, puse de d-nii Cornița și Dafinoiu!

Anexa No. I. o declarație a dlui Defnoiu, stoarsă cu amenințări, prin care acesta îl acuză pe dl Cornița și îl scoate bazna curată pe individ! Recunoaște că Cornița i a trimis o scrisoare la 18 Noiembrie 1924 prin care își înainta demisia și îl amenințase cu descoperirea fraudelor! Nu o publică, fiindcă ar trebui să recunoască, că nu l a destituit pentru nereguli cum a s știnut! Știa la această dată că făcuse nereguli, și cu toate acestea nu întreba Moara Teleorman, decât la 6 Ianuarie 1924 dacă nu cumva aceasta a încesat prime neregule?? El trimisese b nurele Moarei și tot el întreba Moara? Ingenios lucrat! Are însă grijă, să nu publice și răspunsul Moarei! Îl rugăm mult s'o facă și pe aceasta!

Nu se mulțumește cu atât! La 2 Ianuarie 1924 face o adresă Ministerului de Industrie înregistrată (ce co accidentă fatală) sub Nrul desazului adevă 22.9/1924 prin care spune, că din ziar a aflat, că este acuzat că a încesat pe nedrept prime, că el nu e vinovat, că dacă Organele Ministerului cercetând că în adevărat s au încesat, să le cere Moarei Teleorman, ca tot el a semnat numai bonurile de desfacere a făinei, șiătura de Primărie și Federala, și în lipsa delegatului Moarei Teleorman? Tot el declarase, că era procuristul acestei Moari! Nu e nimic! însă am voi să știm numele acsui delegat al Moarei, care a lipsit tocmai atunci, și dacă mai avea procura accidentala în momentul acela? Că bănuiește, că Cornița a falsificat bonurile, inducându-l în eroare, fiind că îl destituisse din serviciul depozitului Moarei! Admirabă apărare, și demnă de un Jurist Consult!

Cornița știa că va fi destituit, ba chiar era destituit, când a făcut bonurile, ca să l inducă în eroare! Același adesea ar trebui, s'o pună Onor. Minister la loc sigur, căci ar fi păcat să se peardă, ba cred, că ar fi bine s'o publice, ca un model de adresă făcută de un Jurist Consult al Brașovului.

Cu aceste acte, caută să se apere acest individ, crezând desigur, ca opiniunea publică, este lămurită și populația Brașovului mulțumită, cu modul ingenic cum a fost speculată cu făina! Cei cari au primit gratis, soci într. gi cu făină (posed tabloul și Vel înainte) poate că se vor simți și lămuriti și și mulțumiti, noi însă care am plătit-o, cu preț mai mare decât trebuie, cerem ca acești bani de cari am fost jefuți, să fie restituiți și cerem cu insistență Onor. Minister facerea unei noi anchete!

Cu ocazia venirii dlui Cornița la Brașov, mi-a comunicat că o persoană sus pusă și cu multă influență, numele nu mi l a spus, ci numai inițialele ș. a. Al. N. St. a încesat dela Moara Teleorman la 19 Mai, 18 Iunie, 2 Iulie, 27 Iulie ș. 13 August

1923 câte Lei 10.000 adevă în total Lei 50.000 iar prin Dafinoiu, în timpul când se făcea ancheta fraudei Lei 30.000. Ar putea să ne spună cine este aceea persoană și pentru ce a încesat acești bani?

Pentru bunătatea ce mi-ai arătat vă rog die Director să primii mulțumiri și recunoștința mea.

Ioan A. Stinghe,
Strada Orfanilor 34.

No. 5418/1927.

Publicație de licitație

Subzemestul portărei prin această publică în baza deciziei No. G. 3596—1927 a judecătorii de ocol Brașov în favorul reclamantului Sz. ke'y Leonoid repr. prin avocatul dr. Richard Thör din Brașov pentru încesarea creanței de 2000 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 5 Octombrie 1927 crele 5 p. m., la fața locului, în Brașov Valles Mailor A No. 75 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară mobile de casă în valoare de 14250 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Brașov, 16 Septembrie 1927.
Crisan,
Portărel.

792 1—1

Primăria comunei Bod.

No. 102 7 Sept. 1927.

Publicațiune

Primăria comunală Bod, județul Brașov, arendează prin licitație publică, cu oferte închise și pe lângă respectarea dispozițiilor art. 72—83 din legea Contabilității publice, cârciuma comunală din comuna Bod No. 215, pe timp de 3 ani, asupra căreii are dreptul de concesionare.

Licitatiia se va ține în ziua de 25 Oct. 1927 ora 3 p. m. în localul Primăriei comunale Bod, unde se va face și adjudecatiunea.

Prețul de strigare este de Lei 40.000 anual.

Ofertele vor fi însoțite de garanție de 10% a prețului de strigare, în numerar sau efecte de stat.

Condițiunile se pot vedea la Primăria comunei Bod.

Primar, (ss) S. Dworschak.
Secretar, (ss) R. Cristian.
795 1—1

Cești și răspândiți

„Gazeta Transilvaniei.”

RESTAURANT și HOTEL
COROANA VECHIE
— GHITA ZACHIU —
Bucătărie excelentă. Beuturi bune. Prețuri moderate. Serviciu prompt. Săli pentru nunții și alte ocazii.
IN HOTEL
Camere bine și curat aranjate cu prețuri convenabile.
Local de picare și sosire al autobuselor pentru localitățile din jur.
761 3—0

Aprovizionați-vă pe lângă prețuri favorabile cu articole pentru îmbrăcăminte de toamnă și eamnă la magazinul
TELLMAN BELA
măestru croitor pentru bărbați
Târgul Cailor No. 8 (Casa proprie)
Confectionez din stofă de lână garantată cu prețul dela 3800 lei în sus haine de stradă, de sport, paltoane și demi-paltoane. Pentru serviciu prompt și conștientos garantează magazinul meu cu un trecut de 30 de ani. În magazinul meu se găsesc în permanență stofe speciale. Paltoane scurte de iarnă, fături, smochinguri și haine de sport confectionez cu preț convenabil și în secutiie de primul rang. Reverenți prețești și accesorii deasemenea se confectionează.
783 2—4

Două săptămâni
pentru cumpărare ieftină!
Pentru ca onor. public să-și poată satisface în actualele împrejurări dificile nevoile, deschidem în magazinul nostru din STRADA SPITALULUI 32
dela 10—26 Septembrie o expoziție
a produselor noastre, care se poate vizita, fără ca cineva să fie constrâns a cumpăra și Dumineca și pe cari le punem la dispoziția onor public
cu 15% sub prețul fabricii.
PRODUSELE NOASTRE SUNT:
Patari de fier și bobz, noptiere, lavoare, cuier, cuie de lemn, paravane, cegetari de picicare, somiere cu ramă de fier sau de lemn, pânză de sârmă, împletitură de sârmă, site din păr și din sârmă, ciururi, grilele din sârmă sau de fier, poartă de fier cu sârmă. Expoziție, precum am anunțat, stă des hisă și Duminecă ziua întreagă Săzământul de 15% nu se referă numai la articolele expuse ci și la toate comenzile, cari se fac în restimpul arătat mai sus. Zace în interesul fiecăruia să se folosească de această ocazie binevenită ca să și acopere necesitățile din produsele noastre.
Fabrică de mobile de fer și aramă, fabrică de sârmă, Brașov. Fabrica: Str. Laterală 66. Magazinul în Str. Spitalului 32.
PASZTORI și HETTMAN

Scrisoare din Maramurăș.

D-l ministru Argetoianu s'a pus să controleze abuzurile improprietății și aplică sancțiuni. În Maramurăș nici operațiunile esproprierilor nu s'au terminat, iar rezultatul lor e zero, încât de inproprietăți nici vorbă nu poate fi. Încă nu ar fi târziu o anchetă la fața locului, dosarelor și operațiunilor, cari au scutit de expropriere 106.000 jug. cad. suprafețe de latifundii parazitare cu caracter de munte și prin aplicarea art. 9, 24 și 32 din legea Ref. Agrare pentru a revizui operațiunile frauduloase.

Renegații — ca liberali de față și „șabesgoii“ evreilor mai ales ai lui Groedel, — sunt privilegiați prin neaplicarea legii dreptății sociale, care li s'a promis de Vintilă Brătianu, încât nici în puținele cauze, cari se mai află la Comitetul Agrar nu credem să i să facă dreptate Maramureșului jertfit parazitării și capitalismului unguresc. Grajdul lui Augias era mai curat ca „Casația Porcului“, unde dela dosar se ascund și sus-trag chiar piesele cele mai importante, iar dreptatea și legalitatea sunt noțiuni inexistente.

Suntem curioși de rezolvirea dosarelor absentistelor Papp Emma și Papp Irina din Petrova, unde Banca Agrară din Praga prin avocatul Dr. Gare încearcă a scuti absentistele de expropriere pervertind legea Reformei Agrare pentru-ca banca panslavă să poată a-și îndeplini misiunea sa politică de a ne vrea o contrabalansă slavă pe Apa Vișului și a Rusului pentru combaterea justelor noastre pretenziuni referitor la Maramurășul de peste Tisa.

Absurdul și inconștientul sunt apanajele guvernărilor liberale și cu toată vigilența d-lui Argetoianu iarăș vom fi păcăliți și distruși. În Maramurăș nu se pot înființa nici păduri și nici pășuni comunale, atât de nul este efectul învârtelilor agrare — o batjocură și-o rușine. Și din moștile absentistelor latifundiare în Ungaria, s'az putea înființa păduri și pășuni comunale pentru cinci comune. Spre a scăpa de urmările legii — au inițiat capitalul cehoslovac în învârteli, ca sub titlul „industriei lemnelor de foc“ pusă întreprinderea încă tot în stadiul planului de executare să poată efectui scutirea de expropriere.

Porumbul mult trâmbițat a sosit, pe când s'a copt recolta câmpului, dar și așa prinde bine, căci unele comune de mult nu au recoltă de pâine și s'a contribuit la scăderea prețurilor. În unele comune speșele sunt de 1 leu 50 bani la kilogram „ab stația C.F.R.“. Voi fi cu ochii în patru și voi denunța abuzurile.

În 8 Sept. s'a ținut praznicul dela „Mănăstirea Moiașului“, a pontificat și predicat pâr. episcop Iuliu din Gherla miilor de pelerini. Ilustritatea Sa a promis repararea mănăstirii vechi vrednică de a fi conservată ca monument istoric. Cu monumentele noastre istorice puțini se interesează comisiunea lor, parcă nu există. De săpături arheologice nici vorbă, nici vatra lui Bogdan Vodă nu să studiază. A murit Radu Roseffii iar profesorul Roșca dela Cluj nu are fonduri. Pentru barbariile din alegeri s'au găsit fondurile.

În 14 IX a reposat în Sighet Dumitru Chiș învățător pensionar și aderent al P.N.Ț. A servit învățământul confesional 35 ani în Sălăștea de sus și din mâinile sale au eșit 60 intelectuali români. A reposat în etate de 70 ani. Ca pensionist a fost casierul „Maramureșenei“.

„Pupăza“, revista umoristică lunară din Sighet împlinind anul la finea anului, se v'a reorganiza în foaie bilunară umoristică părășind nota regionalistă. Sperăm că d-l D. Ilea cunoscutul Drill dela „Vulturul“ ne va da gazeta umoristică a Ardealului.

— Lipsa de bani și în lăgătură cu dânsa camătăria i-a proporții îngrozitoare numărul vitelor s'a redus la 1/2 câte ar trebui să fie normal și țărani abandonază vieritul fiind pășunile prea scumpe iar din pricina impozitelor fonciare prețul pământului a scăzut la 1/3-a cât era. Cămătarii seceră.

— Marele proces al românilor se va judeca la Casația în 18 Noembrie. Evreii se prepară să tunță restul de codru ce-a mai rămas. Cores.

Știri din streinătate.

Construcția palatului pentru Societatea Națiunilor.

După cum se știe, la Geneva se va clădi un monumental palat destinat ședințelor Ligii Națiunilor. La concursul care a avut loc pentru proiectul clădirii au participat 347 arhitecți din toată lumea. Juriul a ales 9 proiecte, cărora le-a atribuit premiul întâiu în valoare de 1.500 franci elvețieni. Printre cei distinși cu acest premiu se află și arhitectul ungar Josef Vago, care a participat la concurs ca italian sub numele de Giuseppe Vago, deoarece trăește de 8 ani în Italia.

Vago e un om cu păreri înaintate atât în artă cât și în politică, din care cauză n-a putut suporta actualul regim din Ungaria și a emigrat în străinătate. Aci s'a făcut cunoscut în special prin proiectul său pentru construcția marelui primării din Montevideo, care a luat premiul întâiu. Un amănunt interesant e faptul că ungerii îl revendică astăzi pe Vago, cu toate că dânsul e adversar al regimului actual și n-a găsit pe vremuri în patria sa nici o aprobare.

Cazul lui Felix Weingartner.

Marele dirigent Felix Weingartner care a părăsit de curând definitiv Viena, trebuia să fie numit doctor „honoris causa“ al facultății de filosofie din Viena. Dar majoritatea corpului profesoral s'a împotrivit și aceasta pe motivul că Weingartner a iscălit în timpul războiului manifestul prin care 93 învățați și artiști germani protestau împotriva bombardării catedralei din Reims. Cazul lui Weingartner caracterizează foarte bine spiritul care domnește la universitatea din Viena.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 16 Octombrie a. c. în localul primăriei comunale din Văleni Jud. Odorhei, se va ține licitațiune publică pentru darea în arendă a cârciumei comunale cu întreg mobilierul și absolut toate obiectele necesare.

Termenul de arendare este de 3 ani consecutivi, începând dela data adjudicării.

Prețul de concurs începe dela 12.000 Lei.

Licitațiune se va ține cu paza și aplicarea dispozițiilor Art. 72—83 din Legea Contab. Publice.

Condițiunile de licitațiune detaliate, sunt expuse și se pot vedea zilnic în cancelaria notariatului din Feliceni.

Feliceni, la 17 Sept. 1927.

Primar: Szabados Balázs. Notar: I. Manu.

Înmormântarea lui dr. Iancu Meșianu

Eri s'a făcut în Zărnești înmormântarea cu o deosebită solemnitate a regretatului dr. Iancu Meșianu. Serviciul s'a celebrat de preoții: protopop Hamzea, prof. militar Hociotă, Octogenarul preot Plotogea, I. Maximilian, Babeș, Hamzea, Nan, dr. Debu, Popa și Coman.

Pâr. prof. Hamzea în cuvinte alese a parentat pe răposat, evidențindu-i multele merite pe teren cultural, religios și economic. În numele Bisericii, școalelor, comunei și a tuturor societăților din Zărnești, în cari s'a distins răposatul prin muncă vie și jertfă, îi aduce prinos de recunoștință.

Mai vorbesc apoi senatorul Ionică, scoțând în relief meritele răposatului pe teren industrial, apoi d-nii dir. Săcărănu în numele Băncii „Creditul“ al cărui director a fost răposatul dela înființarea Băncii și până în prezent, iar d-l Vlaicu din Brașov în numele societății brașovene.

Au asistat la înmormântare câte-va mii de asistenți, pe cari nu-i mai încăpeau curțile vaste ale casei defunctului. Au fost reprezentate toate societățile din comună, autoritățile, armata, societățile minoritare și mulțime de intelectuali din jur și chiar din mari depărtări. Vr'o 50 de cununi împodobeau cerele funebre.

La mormânt au mai vorbit preotul Babeș și Colonelul Bărzotescu comandantul cercului de instrucție din Zărnești în numele armatei, după cari armata a tras salvele de onor.

În accentele jalnice ale muzicii militare Bat. 2 Brașov, însoțite de lacrimile și regretele întregii asistențe, și de șueratul prelung al sirenelor fabricelor din Zărnești recunoscutoare, rămășițele pământeste ale defunctului au fost scoborate în lăcașul de odihnă.

D zeu să-l odihnească.

Asistent.

INFORMAȚIUNI

Congresul inginerilor. Aso-ciația generală a inginerilor din România — A.G.I.R. — își ține al XII-lea congres anual în Oradea-Mare. Deciderea congresului va avea loc în ziua de Duminecă 25 l. c.

După terminarea lucrărilor de ordin tehnic și economic, congresiștii vor face numeroase excursiuni, cercetând locurile demne de văzut dela Oradea până la Sighet. Pentru cei interesați amintim faptul că trenul special pentru congresiști, care va pleca din București va sosi în gara Brașov Sâmbătă în 24 l. c. la orele 6 seara. Va staționa 40 de minute în gara Brașov, unde congresiștii vor lua masa.

Fântâna dela Smeeni. Ministerul instrucțiunii d-l prof. dr. Angelescu, care e și șef al organizației liberale din Buzău, a intervenit la direcțiunea serviciului sanitar spre a se desființa fântâna dela Smeeni, care, conform raportului făcut de medicul primar al județului Buzău, nu este decât un cuib de infecție.

Subprefectul județului Ciuc. Suntem informați că ministerul de interne a hotărât ridicarea suspendării subprefectului Joe German din județul Ciuc.

Apreciatul nostru artist Corăscu împlinind 25 ani de activitate artistică va da în sala Redutei la 2 Oct. orele 9 seara un mare festival jubilar, sub patronajul d-lui prefect Dr. T. Sbarcea, cu un bogat program de cântece, piese de orchestra și de actualități din viața politică și socială la ordinea zilei, care promise cea mai frumoasă reușită.

Suntem convinși că publicul nostru va da concursul său popularului nostru artist.

Bilete la Librăria Românească, fostă Cooperativă.

Lemna de foc,

faz, de prima calitate, vinde cu vagonul franco vagon stația de încărcare și u transportate la domiciliu, firma Szklás și Sager Brașov, Str. Orfanilor 7, Telefon 508. 789 1—3

Gimnastică ritmică.

Ella Sorea reîntoarșă din călătoria sa de studii făcută în strel înătate, își redeschide cursu său de gimnastică ritmică în ziua de 3 Octombrie a. c. Înscriserile se încep cu ziua de 27 Septembrie între orele 5—7. Târgul cailor 18. 791 1—2

Primăria Municipiului Brașov.

No. 19117/1927.

Publicațiune

Pentru procurarea a 80—100 patui de fier cu saltele de spirale de fier și a 80—100 nopțiere de fier necesare pentru ospiciul de infirmi al orașului (după modelul paturilor din spitalul de Stat Brașov), se va ține în ziua de 18 Octombrie 1927 la ora 9—11 a. m. la serviciul economic al Primăriei, Strada Argintarilor 5. II. ușa 3, o licitațiune publică cu oferte închise sigilate și timbrate în conformitate cu Art. 72—83 din legea contabilității publice.

La ofertă se va anexa o garanție de 10% din prețul oferit. Condițiunile detaliate se pot vedea la serviciul economic susmenționat.

Brașov, la 9 Sept. 1927.
Primar: Secretar general: 757 1—1

Aviz. Membrii vechei „Reuniuni române de gimn. și cântări“ din Brașov sunt invitați prin aceasta la repetiția de cor care va avea loc mâine, Vineri, la ora 7 seara în aula liceului „Șaguna“.

Dr. T. Brediceanu, preș.

Adunarea generală a „Tur-ing-clubului“ din România, convocată pe ziua de 13 Sept. a. c. se amână pe ziua de 14 Oct. a. c.

Dela „Astra“. S'au înscris membri noi: Pe viață cu taxa de Lei 500. Gheorghe N. Ciurcu, librar Marioara G. Ciurcu, Gheorghe Boeriu inv., Dr. Alexe Sulica medic. — Secretariatul.

Paralizia infantilă la Brașov. După informațiunile pe care le deținem dela serviciul sanitar al orașului și județul Brașov s'au ivit în oraș patru cazuri mai ușoare de paralizie infantilă, iar în județ 9 cazuri, dintre cari 2 mortale.

Cercetați Magazinul de Manufactură

EMIL BOLOGA

BRAȘOV, Târgul Grăului No 3
reputație bună, prețuri solide, tot felul de stoffe pentru Dame și Domni. Stoffe de uniforme la elevi cu R E D U C E R E.

Avis pentru Domni Profesorii A apărut lista prețurilor pentru caetele noastre școlare. Atelierul Eos. Brașov, Strada Porții 21

Cinema „Astra“ (Apollo)

21—24 Sept.

Dansatoarea Țarului

sau
Soare de miezul nopții.
In rolul principal: Laura la Plante.

Primăria Municipiului Brașov.

No. 20537/1927.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică, cumcă în baza Procesului Verbal de constatare a epizootiei de febra aftoasă din 13 Sept. a. c. dresat cu ocazia ivirii acestei epizootii printre vitelii locuitorilor din acest oraș, în baza legii Sanitare Veterinare ordonăm următoarele:

1. Eliberarea biletelor de vânzarea vitelor pentru bovine, oi și porci este oprită până la stingerea boalei.

2. Închidem târgul săptămânal pentru aceste specii, cu începere de astăzi.

3. Este oprită consumarea laptelui crud și a produselor derivate: brânză, smântână cari nu au trecut la o temperatură de 70°C.

4. Pentru vitelii bolnave se recomandă să fie spălate la gură și picioare, pe răni cu soluție 1-la mie (1:1000) grame apă de hipermanganat de potasă.

5. Să se ține vitelii în grajd pe eșternul curat și uscat.

Brașov, la 15 Sept. 1927.

Primar: Secretar general: Dr. C. Moga, m. r. Socaciu, m. p.

De vânzare teren 777 stân-jeni □ pentru clădirea unei vile sau sanator, prelungirea Străzii Tîntășilor în apropierea vilei Stîmbry. Privilegiu de edificare pe pădure de brazi. Adresa „Gazeta Transilvaniei“ 689 9—0

Redactor responsabil: VICTOR BRANISCE.